

דף נב.

או"ח סימן תצו סעיף ג

עין משפט א.

ג. ד. בני ארץ ישראל שבאו לחוצה לארץ אסורים לעשות מלאכה ביו"ט שני ביישוב^ג, אפי' דעתם לחזור לא"י. וכל זמן שלא הגיע ליישוב

ג. מחולין ק"י ע"ב, דנותנים עליו חומרי מקום שהלך לשם כמ"ש בסי' תס"ח סעיף ד'.

ומה שאסורים לעשות מלאכה ביישוב אפשר דוקא בפרהסיא אבל בצינעא מותר. וכ"כ הט"ז בס"ק ב', אבל להרדב"ז אסור אפי' בצינעא וכך העלו הרבה אחרונים. מ"ב אות ט'. כה"ח אות ל"ג.

וולענין התפילה בן א"י שבא לחו"ל ודעתו לחזור, מתפלל ביו"ט שני של גלויות תפילת שמונה עשרה ואומר בה יעלה ויבא כמקומו, אבל לובש מלבושי יו"ט כמנהג המקום. מ"א ס"ק ז'. וכה"ח אות ל"ה.

ובליל שני של פסח לא יברך הברכות שמברכין על הסדר ולא קידוש ולא אשר גאלנו ולא על ההלל ומצה ומרור, אלא יאמר ההגדה כקורא בתורה ועל הכוס יברך רק בורא פרי הגפן.

ואם הוא לבד בבית לא יעשה סדר כלל אם בדעתו לחזור לא"י. ולבשל מיו"ט שני לשבת מותר לו גם בלי שהניח עירובי תבשילין.

וובמוצאי יו"ט הראשון יבדיל בצינעא. כה"ח אות ל"ו.

מי שבא מחו"ל לא"י ודעתו לחזור הוא בכלל בני חו"ל ועושים יו"ט שני כתיקונו וכמשפטו כמו בחו"ל ומתקבצים מנין אנשים ומתפללים התפלה של יו"ט וקוראין בתורה, משו"ת אבקת רוכל סי' כ"ו.

מ"מ אם אין להם מנין אין להם לצרף אפי' אחד לט' ע"מ לקרוא בתורה, וכך העלה למעשה בכף החיים אות ט"ל.

בחור שעדיין לא נתארס שבא לא"י אפי' אם דעתו לחזור לחו"ל יעשה רק יו"ט אחד שאם יזדמן לו בא"י שידוך ישאר בא"י, אבל אם הוא סמוך על דעת אביו ואמו וקשור איתם יעשה ב' ימים, וכך פשטה ההוראה בא"י שעושים ב' ימים אם דעתם לחזור.

בחור שעדיין לא נתארס שיצא מא"י לחו"ל לישא אשה שם ודעתו שאם ימצא אשה ע"ד לישב בחו"ל הוא ישאר בחו"ל ודעת אביו ואמו מסכימים לכך יש לו לנהוג כחומרי אנשי חו"ל, אבל לא לקולא ולא לענין ספק ברכות. כה"ח אות מ"א.

הבאים מחו"ל ודעתם להשתקע בא"י ועדיין בני ביתם בחו"ל כיון שאפשר שיחזור אליהם יעשה ב' יו"ט, כה"ח אות מ"ב מספר שולחן מלכים. ועיין במ"ב אות י"ג.

אדם שעקר דירתו מחו"ל לא"י על דעת שלא לחזור לחו"ל, ונאנס והוצרך לחזור לחו"ל ובנתיים הגיע יו"ט כל זמן שלא חזר בפועל נחשב כבני ארץ ישראל. כה"ח אות

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

אפי' אין דעתו לחזור מותר לעשות מלאכה כיון שעדיין לא הוקבע להיות כמותן. אבל אם הגיע לישוב ואין דעתו לחזור נעשה כמותן⁷ ואסור אח"כ בין במדבר בין בישוב.
מחוץ לתחום אין נותנים עליו החומרות שהלך לשם.

עין משפט ב. יו"ד סימן שלד סעיף מב

מב. מ. חכם זקן בחכמה שסרח אין מנדין אותו בפרהסיא לעולם^ה אלא א"כ עשה כירבעם בן נבט וחביריו, אבל בחטא שאר חטאות מלקין אותו בצניעא.

וכן כל ת"ח שנתחייב נידוי אסור לבי"ד לקפוץ^ו ולנדותו במהרה אלא נשמטים ממנו, וחסידים היו משתבחים שלא נמנו מעולם לנדות ת"ח, ואע"פ שנמנו להלקותו במלקות או מכת מרדות, מ"מ אם שם שמים מתחלל על ידו^ז משמתין אותו.

עין משפט ג. יו"ד סימן סימן שלד סעיף מג

מג. על כ"ד דברים מנדין. א. המבזה את החכם אפי' לאחר מותו^ח. ב.

מ"ח.

ו עיינו ביישוב, היינו ביישוב ישראל אבל ביישוב עכו"ם אם דעתו לחזור אינו נוהג כבני חו"ל. מ"א ס"ק ה', וכה"ח אות נ"ג מרדב"ז.

ד. בן א"י שהלך לחו"ל ודעתו לחזור אינו רשאי לעלות לס"ת ולברך ברכות, דהוי ברכות לבטלה כיון דאינו מחוייב, וק"ו ממש"כ מר"ן בסי' תקס"ו סעיף ו', וגם אינו משלים להם מנין להוצאת ס"ת. וא"כ פשוט הוא דבן א"י אסור לו להיות חתן תורה בחו"ל שהוא חול לבני א"י. כה"ח אות נ"ח. וכן כהן בן א"י שנמצא שם בחו"ל כיו"ט שני ואין להם כהן לא יעלה ככהן. כה"ח אות נ"ט.

ה. היינו אפי' חזר וסרח כמה פעמים. ש"ך ס"ק ס"ה.

ו. ממו"ק דף י"ז ע"א.

ז. עד שאומרים עליו שרא ליה מריה לפלוני. ש"ך ס"ק ס"ז.

ח. מברכות י"ט ע"א.

המבזה שליח בי"ד ט. ג. הקורא לחבירו עבד י. ד. המזלזל בדבר אחד מדברי סופרים כ, ואצ"ל מדברי תורה. ה. מי ששלחו עליו ב"ד וקבעו לו זמן ולא בא ל. ו. מי שלא קיבל עליו את הדין מנדין אותו עד שיתן כפי שפסקו מ. ז. מי שיש בידו דבר המזיק כ. ח. המוכר קרקע שלו לעכו"ם אנס, מנדין אותו עד שיקבל עליו כל אונס שיבא מהאנס לישראל חבירו ס שהוא המצרף לעכו"ם. ט. המעיד על ישראל בערכאות והוציא ממנו ממון בעדותו שלא כדין, מנדין אותו עד שישלם מה שנתחייב ע זה ע"פ עדותו שלא כדין. י. שוחט כהן שאינו מפריש מתנות כהונה ונותנם לכהן אחר, מנדין אותו עד שיתן פ. יא. המחלל יו"ט שני של גלויות אע"פ שהוא מנהג ז. יב. העושה מלאכה בערב פסח אחרי חצות ק. יג. המזכיר שם שמים לבטלה או לשבועה בדברי שקר ר. יד. המביא את הרבים לידי אכילת קדשים בחוץ ש. טו. המביא את הרבים לידי חילול השם ת. טז. המחשב שנים וקובע חדשים בחוצה לארץ א ע"פ

ט. מקידושין ע' ע"ב.

י. שם דף כ"ח ע"א.

כ. ממשנה ו' פ"ה מעדויות לדברי ר' יהודה.

ל. מבב"ק דף קי"ב ע"ב.

מ. שם בדף קי"ג ע"א.

נ. מבב"ק ט"ו ע"ב.

ס. מבב"ק קי"ד ע"א.

ע. מימרא דרב שם בב"ק.

פ. מחולין קל"ב ע"ב מימרא דרב חסדא.

צ. מפסחים נ"ב ע"א.

ק. שם בדף נ' ע"ב.

ר. מנדרים ז' ע"ב.

ש. מברכות י"ט ע"א, וביצה כ"ג ע"א.

ת. מירושלמי פ"ג דמו"ק בעובדא דחוני המעגל שם.

א. מברכות ס"ג ע"א, וכדרך שהיו קובעין אז ומעברין בזמן חכמי המשנה.

מה שהיו רגילים לקבוע בארץ ישראל בזמן שבית המקדש היה קיים.
 יז. המכשיל העיור^ב. יח. המעכב את הרבים מלעשות מצוה^ג. יט. טבח
 שיצאה טריפה מתחת ידו^ד. כ. טבח שלא הראה בדיקת סכיניו לחכם^ה.
 כא. המקשה עצמו לדעת^ו. כב. המגרש את אשתו ועשה שותפות עם
 גרושתו^ז או במשא ומתן המביאן להזקק זה לזה כשיבואו לבית הדין
 מנדין אותם. כג. חכם ששמועתו רעה^ח. כד. המנדה למי שאינו חייב
 נידוי^ט.

הגה: ואין צריך לענין נידוי עדות וראיה ברורה^י, אלא אומד הדעת באמיתות
 הדברים שהתובע טוען ברי לי ואז אפי' אשה או קטן נאמנים אם הדעת
 נותנת שאמת היה.

עין משפט ד. או"ח סימן תצו סעיף א

א. בחו"ל שעושים מספק שני ימים טובים כל מה שאסור בראשון

ב. מו"ק י"ז ע"א.

ג. מירושלמי פ"ג דמו"ק.

ד. מסנהדרין דף כ"ה ע"א.

ה. מחולין דף י"ח ע"א.

ו. מנדה י"ג ע"ב.

ז. מכתובות כ"ח ע"א.

ח. ממו"ק י"ז ע"א.

ט. שם.

י. ממהרי"ק בשורש ק"כ, ממו"ק דף י"ז ע"א דת"ח עביד דינא וכו'.

אסור ביום שני^כ, והיו מנדין^ל למי שמזלזל בו, ואם היה ת"ח לא היו מחמירין לנדותו אבל היו מלקין אותו^מ.

כ. פסחים נ"ב. ואע"ג דבקיאים עכשיו בקביעא דירחא, חששו חז"ל שמא תגזור המלכות שלא יעסקו בתורה וישתכח סוד העיבור ויעשה חסר מלא, ומלא חסר ויאכלו חמץ בפסח.

ונמצא שיום שני שעושים בני חו"ל בזה"ז הוא מדברי סופרים, רמב"ם פ"ה מקידוש החודש הלכה ו'. ועיין בכה"ח מאות ג' עד אות ח' לגבי המקומות בא"י שעושים יום אחד או יומיים.

וְכָל מָה שֶׁאֵסוּר בְּיוֹם רֵאשׁוֹן אֵסוּר בְּיוֹם שֵׁנִי, הֵינּוּ בְּמִלְאכּוֹת הָאֵסוּרוֹת אֲבָל דָּבָר שֶׁהוּא אֵסוּר בְּרֵאשׁוֹן מִשׁוּם מוֹקְצָה או נולד מותר ביום שני כמ"ש בסי' תקי"ג, ותקט"ו, ב"י. והיינו שנולד בראשון או מוקצה בראשון מותר בשני. כה"ח אות ט'.

ל. ואפי' על דבר שהוא משום שבות או שיצא מחוץ לתחום, מגמ' פסחים נ"ב ע"א. גם לעושה מלאכה ביום שני ע"י עכו"ם היו מנדין אותו על כך, מ"ב אות ב'.

עם הארץ שעשה ע"פ חכם אין מנדין אותו. מ"ב שם.

המחלל יו"ט שני בשוגג שאינו יודע שהוא אסור אין לנדותו. כה"ח אות ט"ו.

בן א"י שבא לחו"ל וחלל יו"ט שני ראוי לנדותו כ"כ ברש"ל, אבל המ"א בס"ק ז' ועוד כתבו דאין מנדין אותו.

וסיים בכה"ח ס"ק ט"ז דמנדין אפי' דעתו לחזור לא"י.

מ. היינו מכת מרדות, מ"מ אין מדקדקין שיהיה ברצועה של מלקות האמורה במסכת מכות דף כ"ב ע"ב. כ"כ הר"ן.